

## การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

โดย นางสาวสรินญา อติแพทย์<sup>1</sup>

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2560 – 2564 (ฉบับปรับปรุง เดือนมีนาคม 2561) กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในระดับเป้าหมายและระดับตัวชี้วัด และเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในระดับเป้าหมายและระดับตัวชี้วัด โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องใน 6 กรณี ได้แก่ กรณีที่ 1 เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กรณีที่ 2 เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แต่ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กรณีที่ 3 เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แต่ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กรณีที่ 4 เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กรณีที่ 5 เป้าหมายและตัวชี้วัดยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ที่กำหนดขึ้นมา แต่ไม่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด และกรณีที่ 6 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด

**1. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2560 – 2564 (ฉบับปรับปรุง เดือนมีนาคม 2561) กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในระดับเป้าหมายและระดับตัวชี้วัด สรุปได้ดังนี้**

**ประเด็น (1) ความมั่นคง มีเป้าหมาย 12 เป้าหมาย และมีตัวชี้วัด 14 ตัวชี้วัด** พบว่า เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แต่ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (กรณีที่ 4) จำนวน 3 ประเด็น และเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด (กรณีที่ 6) จำนวน 9 ประเด็น

<sup>1</sup> ผู้อำนวยการสถาบันพระประชาบดี (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ)

ประเด็น (14) ศักยภาพการกีฬา มีเป้าหมาย 4 เป้าหมาย และมีตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด พบว่า เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด (กรณีที่ 6) จำนวน 4 ประเด็น







3 ประเด็น เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แต่ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (กรณี 3) จำนวน 3 ประเด็น และเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด (กรณี 6) จำนวน 1 ประเด็น

**ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมาย 4 เป้าหมาย และมีตัวชี้วัด 9 ตัวชี้วัด** พบว่า เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แต่ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (กรณี 3) จำนวน 1 ประเด็น เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (กรณี 4) จำนวน 1 ประเด็น และเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด (กรณี 6) จำนวน 2 ประเด็น

**ประเด็น (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม มีเป้าหมาย 6 เป้าหมาย และมีตัวชี้วัด 8 ตัวชี้วัด** พบว่า เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด (กรณี 6) จำนวน 6 ประเด็น

**ประเด็น (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มีเป้าหมาย 9 เป้าหมาย และมีตัวชี้วัด 9 ตัวชี้วัด** พบว่า เป้าหมายของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แต่ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์กระทรวงฯ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (กรณี 3) จำนวน 1 ประเด็น และเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดขึ้นมา ไม่ปรากฏในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ทั้งในส่วนเป้าหมายและตัวชี้วัด (กรณี 6) จำนวน 8 ประเด็น

### ข้อเสนอแนะ

1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรมีการปรับปรุงตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรนำเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ แผนแม่บท ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็น (15) พลังทางสังคม มาใช้ในการจัดทำแผนระดับที่ 3 ซึ่งได้แก่ แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการรายปี
3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรมีการจัดทำโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ